

$$\iint_D f(x, y) dx dy$$

Подвійні інтеграли

Методичні вказівки до виконання
індивідуального завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання індивідуального завдання
з навчальної дисципліни «Вища математика»
з теми: «Подвійні інтеграли»
для студентів денної форми навчання
за спеціальностями ННІ ЕЕЕ

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 1 від 13.02.2025 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2025

Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання з навчальної дисципліни «Вища математика» з теми: «Подвійні інтеграли» для студентів денної форми навчання за спеціальностями ННІ ЕЕЕ / уклад.: Г.Я. Тулученко, Т. А. Немченко. Харків: НТУ «ХПІ», 2025. 40 с.

Укладачі: Г. Я. Тулученко, Т. А. Немченко

Рецензент: Ю. І. Першина

Кафедра вищої математики

З М І С Т

ВСТУП	4
Тематика та зміст індивідуального завдання	5
Короткі теоретичні відомості	5
Варіанти індивідуального завдання	6
Методика виконання ІДЗ	36
Порядок оформлення ІДЗ	36
Захист ІДЗ	37
Перелік контрольних питань	37
Шкала оцінювання виконання і захисту ІДЗ	38
Література	39
ДОДАТОК А	40

ВСТУП

Індивідуальне завдання (ІДЗ) є невід'ємною складовою навчального процесу, що спрямована на розвиток у студентів глибоких теоретичних знань, практичних умінь та навичок самостійної науково-дослідницької роботи. Воно передбачає самостійне опрацювання студентом певної теми з курсу вищої математики, поглиблене дослідження окремих питань та застосування отриманих знань для розв'язання конкретних задач.

Мета індивідуального завдання полягає в:

- систематизації та узагальненні теоретичного матеріалу;
- розвитку аналітичного мислення та творчих здібностей;
- формуванні навичок самостійної роботи з навчальною та науковою літературою;
- закріпленні знань через практичне застосування;
- підготовці до використання математичного апарату при розв'язанні інженерних задач.

Структура та зміст індивідуального завдання визначаються викладачем з урахуванням специфіки навчальної дисципліни, рівня підготовки студентів та їхніх індивідуальних особливостей. Завдання може включати теоретичний огляд літератури, розв'язання задач підвищеної складності, проведення невеликих досліджень або моделювання математичних процесів.

Виконання індивідуального завдання передбачає:

- ретельне вивчення теоретичного матеріалу;
- складання детального плану роботи;
- пошук необхідної інформації в навчальній або науковій літературі та інших джерелах;
- проведення аналізу отриманих даних;
- оформлення роботи відповідно до вимог.

Виконання індивідуального завдання здійснюється студентом самостійно під керівництвом викладача, який надає методичну допомогу, консультує та контролює хід роботи.

Переваги індивідуального завдання:

- стимулювання активної пізнавальної діяльності студентів;
- розвиток навичок самоорганізації та самоконтролю;
- підвищення мотивації до навчання;
- підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності.

Тематика та зміст індивідуального завдання

Тематика ІДЗ: застосування методів інтегрального числення функцій двох змінних.

Зміст завдання: змінити порядок інтегрування, обчислити задані подвійні інтеграли в декартовій або полярній системах координат.

Короткі теоретичні відомості

Теоретичні відомості, які є основою для виконання ІДЗ, стосуються методів інтегрального числення функцій двох змінних та викладені в літературних джерелах, наведених у відповідному списку до цих методичних вказівок:

- [1] – Стор. 72-88;
- [2] – Стор. 123-129;
- [3] – Стор. 5-25, 38-74;
- [4] – Стор. 4-52.

Варіанти індивідуального завдання

№	ВАРІАНТ 1
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dx \int_{1-x^2}^1 f(x, y) dy + \int_1^e dx \int_{\ln x}^1 f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (54x^2 y^2 + 150x^4 y^4) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^3, \\ y = -\sqrt{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 \cos \frac{xy}{2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{2\pi}, \\ y = 2x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{x^2 + y^2 + 4}, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 4, \\ y \geq 0, \\ y \leq \sqrt{3}x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 2
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_0^{\sqrt[3]{y}} f(x, y) dx + \int_1^2 dy \int_0^{2-y} f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (12x^2 y^2 + 16x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^2, \\ y = -\sqrt{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 3y \sin xy \, dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, & x = 3, \\ y = \frac{\pi}{2}, & y = 3\pi. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\cos^2(x^2 + y^2)}, \quad D: \begin{cases} \frac{\pi}{4} \leq x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{3}, \\ y \geq 0, \\ y \geq -\frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 3
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^{\pi/4} dy \int_0^{\sin y} f(x, y) dx + \int_{\pi/4}^{\pi/2} dy \int_0^{\cos y} f(x, y) dx..$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (9x^2 y^2 + 48x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt{x}, \\ y = -x^2. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y \cos 2xy dx dy, \quad D: \begin{cases} x = \frac{1}{2}, & x = 2, \\ y = \frac{\pi}{2}, & y = \frac{3\pi}{2}. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} (x^2 + y^2 - 25)}, \quad D: \begin{cases} 1 \leq x^2 + y^2 \leq 16, \\ y \geq x, \\ x \geq 0. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 4
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_{-2}^{-1} dx \int_{-(2+x)}^0 f(x, y) dy + \int_{-1}^0 dx \int_{\sqrt[3]{x}}^0 f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (18x^2 y^2 + 32x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^3, \\ y = -\sqrt[3]{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 \sin \frac{xy}{2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{\pi}, \\ y = \frac{x}{2}. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D e^{x^2+y^2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 1, \\ y \geq x, \\ y \geq -x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 5
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_0^{\sqrt{y}} f(x, y) dx + \int_1^e dy \int_{\ln y}^1 f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (27x^2 y^2 + 48x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^2, \\ y = -\sqrt[3]{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 \cos xy dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{\pi}, \\ y = 2x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} \sqrt{9 - x^2 - y^2}}, \quad D: \begin{cases} 1 \leq x^2 + y^2 \leq 4, \\ y \geq -x, \\ y \leq \sqrt{3}x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 6
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_{-\sqrt{y}}^0 f(x, y) dx + \int_1^2 dy \int_{-\sqrt{2-y}}^0 f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (18x^2 y^2 + 32x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt[3]{x}, \\ y = -x^2. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D ye^{xy/2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 2, & x = 4, \\ y = \ln 2, & y = \ln 3. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \sin(x^2 + y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{3}, \\ y \geq 0, \\ y \leq \frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 7
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_{-y}^0 f(x, y) dx + \int_1^{\sqrt{2}} dy \int_{-\sqrt{2-y^2}}^0 f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (18x^2 y^2 + 32x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^3, \\ y = -\sqrt{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 \sin \frac{xy}{2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{\pi}, \\ y = x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} (x^2 + y^2 + 9)}, \quad D: \begin{cases} 1 \leq x^2 + y^2 \leq 9, \\ y \geq -\sqrt{3}x, \\ y \leq \frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 8
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_0^{y^2} f(x, y) dx + \int_1^2 dy \int_0^{2-y} f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (27x^2 y^2 + 48x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt{x}, \\ y = -x^3. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 6ye^{xy/3} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 3, & x = 6, \\ y = \ln 2, & y = \ln 3. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sin^2(x^2 + y^2)}, \quad D: \begin{cases} \frac{\pi}{6} \leq x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{4}, \\ y \geq -x, \\ y \leq x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 9
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^{\sqrt{3}} dx \int_{\sqrt{4-x^2}-2}^0 f(x, y) dy + \int_{\sqrt{3}}^2 dx \int_{-\sqrt{4-x^2}}^0 f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (4xy + 3x^2 y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^2, \\ y = -\sqrt{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y \sin 2xy dx dy, \quad D: \begin{cases} x = \frac{1}{2}, & x = 2, \\ y = \frac{\pi}{2}, & y = \frac{3\pi}{2}. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} \sqrt{x^2 + y^2 + 9}}, \quad D: \begin{cases} 16 \leq x^2 + y^2 \leq 40, \\ y \leq \sqrt{3}x, \\ y \geq x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 10
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_{-2}^{-1} dy \int_{-(2+y)}^0 f(x, y) dx + \int_{-1}^0 dy \int_{\sqrt[3]{y}}^0 f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (12xy + 9x^2 y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt{x}, \\ y = -x^2. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 e^{-xy/2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = 1, \\ y = \frac{x}{2}. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \cos(x^2 + y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{3}, \\ y \geq -x, \\ y \leq 0. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 11
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_0^y f(x, y) dx + \int_1^e dy \int_{\ln y}^1 f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (8xy + 9x^2 y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt[3]{x}, \\ y = -x^3. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y \cos xy dx dy, \quad D: \begin{cases} x = \frac{1}{2}, & x = 1, \\ y = \pi, & y = 3\pi. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 2^{x^2+y^2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 1, \\ y \leq 0, \\ y \geq -\frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 12
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dx \int_0^{x^2} f(x, y) dy + \int_1^{\sqrt{2}} dx \int_0^{\sqrt{2-x^2}} f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (24xy + 18x^2 y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^3, \\ y = -\sqrt[3]{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 3y^2 \sin \frac{xy}{2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{\frac{4\pi}{3}}, \\ y = \frac{2}{3}x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{x^2 + y^2 + 9}, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 9, \\ y \leq x, \\ x \geq 0. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 13
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^{\pi/4} dx \int_0^{\sin x} f(x, y) dy + \int_{\pi/4}^{\pi/2} dx \int_0^{\cos x} f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (12xy + 27x^2y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^2, \\ y = -\sqrt[3]{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 8ye^{4xy} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = \frac{1}{4}, & x = \frac{1}{2}, \\ y = \ln 3, & y = \ln 4. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\cos^2(x^2 + y^2)}, \quad D: \begin{cases} \frac{\pi}{4} \leq x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{3}, \\ y \leq \sqrt{3}x, \\ x \geq 0. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 14
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_{-\sqrt{2}}^{-1} dy \int_{-\sqrt{2-y^2}}^0 f(x, y) dx + \int_{-1}^0 dy \int_y^0 f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (8xy + 18x^2 y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt[3]{x}, \\ y = -x^2. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 \cos 2xy dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{\frac{\pi}{2}}, \\ y = \frac{x}{2}. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} (x^2 + y^2 - 16)}, \quad D: \begin{cases} 1 \leq x^2 + y^2 \leq 4, \\ y \geq -x, \\ y \leq x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 15
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dx \int_0^{x^2} f(x, y) dy + \int_1^2 dx \int_0^{2-x} f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \left(\frac{4}{5} xy + \frac{9}{11} x^2 y^2 \right) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^3, \\ y = -\sqrt{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y \sin xy \, dx dy, \quad D: \begin{cases} x = \frac{1}{2}, & x = 1, \\ y = \pi, & y = 2\pi. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D e^{x^2+y^2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 2, \\ y \leq \sqrt{3}x, \\ y \geq -\frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 16
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^{\sqrt{3}} dx \int_0^{2-\sqrt{4-x^2}} f(x, y) dy + \int_{\sqrt{3}}^2 dx \int_0^{\sqrt{4-x^2}} f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \left(\frac{4}{5} xy + 9x^2 y^2 \right) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt{x}, \\ y = -x^3. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 2y \cos 2xy \, dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, & x = 2, \\ y = \frac{\pi}{4}, & y = \frac{\pi}{2}. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} \sqrt{16 - x^2 - y^2}}, \quad D: \begin{cases} 1 \leq x^2 + y^2 \leq 4, \\ x \geq 0, \\ y \geq \frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 17
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dx \int_{-\sqrt{x}}^0 f(x, y) dy + \int_1^2 dx \int_{-\sqrt{2-x}}^0 f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (24xy - 48x^3y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^2, \\ y = -\sqrt{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 e^{-xy/2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{2}, \\ y = x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \sin(x^2 + y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{2}, \\ y \geq -x, \\ y \leq \frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 18
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dx \int_0^x f(x, y) dy + \int_1^{\sqrt{2}} dx \int_0^{\sqrt{2-x^2}} f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (6xy + 24x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt{x}, \\ y = -x^2. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 \sin 2xy dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{2\pi}, \\ y = 2x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} (x^2 + y^2 + 25)}, \quad D: \begin{cases} 1 \leq x^2 + y^2 \leq 25, \\ y \geq x, \\ y \leq \sqrt{3}x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 19
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_0^{\sqrt{y}} f(x, y) dx + \int_1^{\sqrt{2}} dy \int_0^{\sqrt{2-y^2}} f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (4xy + 16x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt[3]{x}, \\ y = -x^3. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D ye^{xy/4} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 4, & x = 8, \\ y = \ln 2, & y = \ln 3. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sin^2(x^2 + y^2)}, \quad D: \begin{cases} \frac{\pi}{6} \leq x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{3}, \\ y \geq -\sqrt{3}x, \\ y \leq \frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 20
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dx \int_0^{\sqrt{x}} f(x, y) dy + \int_1^2 dx \int_0^{\sqrt{2-x}} f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (4xy + 16x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^3, \\ y = -\sqrt[3]{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 \cos xy dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{\pi}, \\ y = x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} \sqrt{x^2 + y^2 + 5}}, \quad D: \begin{cases} 15 \leq x^2 + y^2 \leq \frac{144}{5}, \\ y \geq -\sqrt{3}x, \\ y \geq 0. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 21
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_{-2}^{-1} dy \int_{-\sqrt{2+y}}^0 f(x, y) dx + \int_{-1}^0 dy \int_{-\sqrt{-y}}^0 f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (44xy + 16x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^2, \\ y = -\sqrt[3]{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 e^{-xy/8} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = 2, \\ y = \frac{x}{2}. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \cos(x^2 + y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{6}, \\ y \leq \sqrt{3}x, \\ y \geq \frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 22
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_{-\sqrt{y}}^0 f(x, y) dx + \int_1^{\sqrt{2}} dy \int_{-\sqrt{2-y^2}}^0 f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (4xy + 176x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt[3]{x}, \\ y = -x^3. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 12y \sin 2xy dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 2, & x = 3, \\ y = \frac{\pi}{4}, & y = \frac{\pi}{2}. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 3^{x^2+y^2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 1, \\ y \geq -\sqrt{3}x, \\ y \geq 0. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 23
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_0^y f(x, y) dx + \int_1^{\sqrt{2}} dy \int_0^{\sqrt{2-y^2}} f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (xy - 4x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^3, \\ y = -\sqrt{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y \cos 2xy dx dy, \quad D: \begin{cases} x = \frac{1}{2}, & x = 1, \\ y = \frac{\pi}{2}, & y = \pi. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{x^2 + y^2 + 25}, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 25, \\ y \geq \frac{x}{\sqrt{3}}, \\ y \leq x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 24
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_0^{\sqrt{y}} f(x, y) dx + \int_1^2 dy \int_0^{\sqrt{2-y}} f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (4xy + 176x^3 y^3) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = y = \sqrt{x}, \\ y = -x^3. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 4ye^{2xy} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = \frac{1}{2}, & x = 1, \\ y = \ln 3, & y = \ln 4. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\cos^2(x^2 + y^2)}, \quad D: \begin{cases} \frac{\pi}{6} \leq x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{3}, \\ y \leq \sqrt{3}x, \\ y \geq -\sqrt{3}x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 25
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_{-\sqrt{2}}^{-1} dx \int_{-\sqrt{2-x^2}}^0 f(x, y) dy + \int_{-1}^0 dx \int_x^0 f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \left(6x^2 y^2 + \frac{25}{3} x^4 y^4 \right) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^2, \\ y = -\sqrt{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D 4y^2 \sin xy \, dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{\frac{\pi}{2}}, \\ y = x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} (x^2 + y^2 - 36)}, \quad D: \begin{cases} 1 \leq x^2 + y^2 \leq 16, \\ y \leq x, \\ y \geq -\sqrt{3}x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 26
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^{1/\sqrt{2}} dy \int_0^{\arcsin y} f(x, y) dx + \int_{1/\sqrt{2}}^1 dy \int_0^{\arccos y} f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (9x^2 y^2 + 25x^4 y^4) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt{x}, \\ y = -x^2. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 \cos \frac{xy}{2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = \sqrt{\frac{\pi}{2}}, \\ y = \frac{x}{2}. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D e^{x^2+y^2} dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 1, \\ y \leq \sqrt{3}x, \\ y \geq -\frac{x}{\sqrt{3}}. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 27
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_{-2}^{-1} dy \int_0^{\sqrt{2+y}} f(x, y) dx + \int_{-1}^0 dy \int_0^{\sqrt{-y}} f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \left(3x^2 y^2 + \frac{50}{3} x^4 y^4 \right) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt[3]{x}, \\ y = -x^3. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y \sin xy \, dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, & x = 2, \\ y = \frac{\pi}{2}, & y = \pi. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} \sqrt{25 - x^2 - y^2}}, \quad D: \begin{cases} 4 \leq x^2 + y^2 \leq 16, \\ y \geq x, \\ x \geq 0. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 28
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_0^1 dy \int_{-\sqrt{y}}^0 f(x, y) dx + \int_1^e dy \int_{-1}^{-\ln y} f(x, y) dx.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (54x^2 y^2 + 150x^4 y^4) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^2, \\ y = -\sqrt[3]{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 e^{-xy/4} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = 2, \\ y = x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \sin(x^2 + y^2) dx dy, \quad D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{2}, \\ y \leq 0, \\ y \geq -\sqrt{3}x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 29
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_{-\sqrt{2}}^{-1} dx \int_0^{\sqrt{2-x^2}} f(x, y) dy + \int_{-1}^0 dx \int_0^{x^2} f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (xy - 9x^5 y^5) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = \sqrt[3]{x}, \\ y = -x^2. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y \cos xy \, dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, & x = 2, \\ y = \frac{\pi}{2}, & y = \pi. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2} (x^2 + y^2 + 16)}, \quad D: \begin{cases} 9 \leq x^2 + y^2 \leq 16, \\ y \geq -x, \\ y \leq x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

№	ВАРІАНТ 30
1	<p>Змінити порядок інтегрування:</p> $\int_{-2}^{-\sqrt{3}} dx \int_{-\sqrt{4-x^2}}^0 f(x, y) dy + \int_{-\sqrt{3}}^0 dx \int_{\sqrt{4-x^2}-2}^0 f(x, y) dy.$
2	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D (9x^2 y^2 + 25x^4 y^4) dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 1, \\ y = x^3, \\ y = -\sqrt[3]{x}. \end{cases}$
3	<p>Обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D y^2 e^{-xy/8} dx dy, \quad D: \begin{cases} x = 0, \\ y = 4, \\ y = 2x. \end{cases}$
4	<p>Перейти до полярної системи координат і обчислити подвійний інтеграл:</p> $\iint_D \frac{dx dy}{\sin^2(x^2 + y^2)}, \quad D: \begin{cases} \frac{\pi}{4} \leq x^2 + y^2 \leq \frac{\pi}{2}, \\ y \leq x, \\ y \leq \sqrt{3}x. \end{cases}$

* В усіх завданнях зробити креслення області інтегрування.

Методика виконання ІДЗ

1. Номер варіанту ІДЗ призначається викладачем.
2. Студент систематизує свої знання з вказаної теми за допомогою літературних джерел, вказаних в даних методичних рекомендаціях, або із залученням інших літературних джерел.
3. Студент розв'язує задачі свого варіанту.
4. У разі виникнення питань при виконанні ІДЗ студент консультується з викладачем.
5. Студент оформлює виконання ІДЗ в рукописному або друкованому форматі та надає його викладачу для попереднього ознайомлення.
6. Передача звіту з виконання ІДЗ здійснюється особисто при проведенні навчання в очному форматі або звіт надсилається викладачу на корпоративну пошту в разі дистанційного формату навчання.
7. Після попереднього перегляду звіту з виконання ІДЗ викладачем студент вносить до нього за потреби корективи.
8. Після підготовки остаточного тексту звіту з виконання ІДЗ узгоджується час проведення захисту ІДЗ і здійснюється сам захист.

Порядок оформлення ІДЗ

1. Виконання ІДЗ може здійснюватися як у рукописному, так і в друкованому форматі. У разі використання рукописного формату ІДЗ виконується в окремому зошиті. У разі використання друкованого формату використовуються листи паперу формату А4, які брошуруються.
2. Рекомендовані параметри оформлення ІДЗ у друкованому форматі:
шрифт – Times New Roman;
розмір шрифту – 14 кегель;
інтервал між рядками – 1,5;
абзац – 12,5 мм,
поля: верхнє і нижнє – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 15 мм;
нумерація сторінок – по центру нижнього поля;
налаштування параметрів редактора формул – за замовчуванням.
3. Зразок оформлення титульної сторінки наведено у додатку А.
4. У разі здійснення дистанційної або змішаної форми навчання файл з виконаним ІДЗ надсилається викладачу на корпоративну пошту одним файлом у форматі doc, docx, pdf, djvu. При рукописному виконанні ІДЗ всі сторінки фотографуються (скануються) і об'єднуються в один файл з логічним слідуванням сторінок.
5. Побудова графіків може здійснюватися як ручним способом, так і з використанням спеціалізованих застосунків. Графічна ілюстрація

плоских областей інтегрування є обов'язковою. Зображення графіків поверхонь заохочується і їх наявність буде врахована при виставленні підсумкової оцінки за ІДЗ.

Захист ІДЗ

1. Захист ІДЗ здійснюється в формі співбесіди викладача і студента після попереднього ознайомлення викладача зі змістом виконаного ІДЗ.
2. У разі потреби після попереднього ознайомлення викладача зі змістом виконаного ІДЗ студент вносить до його тексту необхідні корективи.
3. Захист ІДЗ проводиться в час, відведений для консультацій з дисципліни за попередньо складеним графіком.
4. При проведенні захисту викладач дотримується переліку контрольних питань, наведеного в даних методичних вказівках.
5. Оцінка за ІДЗ виставляється по завершенню захисту, але не пізніше заключного заняття з навчальної дисципліни в поточному семестрі.
6. У разі виникнення спірних питань в оцінюванні результатів ІДЗ до остаточного оцінювання можуть бути залучені інші викладачі кафедри.
7. Оцінка за ІДЗ є обов'язковою складовою підсумкової оцінки за семестр з навчальної дисципліни.

Перелік контрольних питань

1. Як формується інтегральна сума для функції $f(x, y)$ по області D ?
2. Дайте означення подвійного інтеграла від функції $f(x, y)$ по плоскій області D .
3. Перерахуйте властивості подвійних інтегралів.
4. Наведіть приклади геометричного та фізичного характеру, які приводять до поняття подвійного інтеграла.
5. Як обчислюються подвійні інтеграли в декартових координатах?
6. Запишіть формулу обчислення площі плоскої фігури за допомогою подвійного інтеграла в декартовій системі координат.
7. В яких випадках доцільно переходити до полярної системи координат при обчисленні подвійного інтеграла?
8. Запишіть формулу якобіана переходу від декартової до полярної системи координат.
9. Опишіть загальний алгоритм обчислення подвійного інтеграла в полярних координатах.
10. Запишіть формулу обчислення площі плоскої фігури за допомогою подвійного інтеграла в полярній системі координат.

Шкала оцінювання виконання і захисту індивідуального завдання

Критерії	Кількість балів	% від max оцінки
Студент правильно виконав ІДЗ та надав повні відповіді на запитання при його захисті	9-10	90-100
Студент правильно виконав ІДЗ, але не надав повних відповідей на поставлені запитання	8-7	69-89
ІДЗ виконане з незначними помилками та/або студент надає помилкові відповіді при його захисті	6-5	49-68
ІДЗ виконане частково, можлива наявність помилок, студент не володіє поданим матеріалом у повному обсязі	4-3	25-48
ІДЗ виконане з грубими помилками та/або студент не орієнтується в матеріалі, викладеному в ІДЗ, при його захисті	0-2	0-24
Максимально можлива оцінка	10	100

ЛІТЕРАТУРА

1. Вища математика в прикладах і задачах : навч. посібник : у 2 т. Т. 2 : Диференціальне та інтегральне числення функцій багатьох змінних. Диференціальні рівняння та ряди / Л. В. Курпа [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : НТУ «ХПІ», 2009. 432 с. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/4623>
2. Збірник розрахунково-графічних завдань з вищої математики : у 2 ч. Ч. 2 / Н. О. Чікіна [та ін.] ; ред. Н. О. Чікіна ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : Підручник НТУ «ХПІ», 2013. 216 с. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/17448>
3. Подвійний та потрійний інтеграли : навч. посібник / Ю. І. Першина [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Друкарня Мадрид, 2022. 106 с. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/58325>
4. Полянська Т. С. Кратні інтеграли : навч.-метод. посібник / Т. С. Полянська, О. С. Чорна ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : Панов А. М., 2021. 76 с. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53285>

ДОДАТОК А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

З В І Т

з виконання індивідуального завдання
з навчальної дисципліни «Вища математика»
з теми: «Подвійні інтеграли»

Виконав: студент групи (шифр групи) ПШБ
Перевірив: ПШБ викладача

Харків

НТУ «ХПІ»

2025